

Door de op eiwit gefocuste Holsteinfokkerij is de vruchtbaarheid en uiergezondheid van de koeien flink achteruitgegaan, vindt Guido Oitana. De Italiaanse fokker van de stier Fantasy Britt Gap gebruikt daarom nu vooral fokstieren met goede secundaire kenmerken.

Aan ruimte hebben de 130 melkkoeien op het Italiaanse bedrijf Fantasy Holsteins geen gebrek. De afstand tussen het voerhek en de eerste rij boxen bedraagt minstens 7 meter, voor iedere koe is er meer dan één vreetplaats beschikbaar en er is duidelijk een overschot aan ligplaatsen. 'Koeien hebben ruimte nodig, ze moeten rustig durven liggen of kunnen vreten zonder dat ze worden verstoten', start Guido Oitana (45) het verhaal over het 150 hectare tellende melkveebedrijf. 'Productiegroepen zijn ook erg belangrijk. Vooral in de beginperiode na het afkalven moeten de koeien in alle rust veel voer op kunnen nemen.' Oitana voert de koeien daarom in drie groepen: een groep verse dieren tot vier weken na afkalven, een hoogproductieve groep en een groep oudmelkte koeien.

Samen met zijn broer Giovanni (35) en oom Elzio (67) runt Guido het bedrijf Fantasy Holsteins in het plaatsje Scalenghe, in het noordwesten van Italië, in de buurt van Turijn. Op de dure kleigrond – prijzen van 50.000 euro per hectare zijn er heel normaal – wordt met name (korrel)maïs en luzerne verbouwd. Het dorpje Scalenghe wordt van drie zijden omgeven door de Alpen, waardoor er veel neerslag valt. Het maken van droog luzernehooi valt daarom niet mee, maar daarvoor heeft Oitana een alternatief. 'We maaien de luzerne en na een veldperiode van twee dagen persen we het in ronde balen. De balen plaatsen we in een stelling waarin we gedurende 12 tot 15 uur warme lucht door de balen kunnen blazen.' Wanneer de balen een drogestof-

Guido Oitana: 'Fokdoel op eiwit gaat ten koste van uiergezondheid en vruchtbaarheid'

percentage bereikt hebben van 80 tot 90 zijn ze droog genoeg om ze op te slaan in de schuur. 'Een dure methode? Energie is goedkoper dan goed luzernehooi. Luzernehooi moeten we importeren uit Frankrijk of minstens 300 km vanaf de Powlakte laten komen. Dat is veel duurder. En een goede melkproductie begint bij goed luzernehooi.'

Oitana neemt ons mee naar de ruim opgezette stal en in de hoogproductieve groep stapt Oitana direct naar zijn favoriete koe van dit moment. 'Dit is Debbie Jo, een dochter van Mtoto uit een Bellwoodmoeder. Ze kalfde twee maanden geleden af, produceert ruim veertig kilo melk en ze verliest nauwelijks conditie. Ze is kerngezond en heeft een laag celge-

tal. Dit zijn de koeien die ik zoek, koeien die geen aandacht vragen.' Bij het noemen van de naam Debbie Jo wordt al snel gedacht aan de Noord-Amerikaanse excellente Regancrest Debbie Jo. Zij is een door KI-organisaties veel benutte dochter van Brabant Star Patron uit de koefamilie van Snow-N Denises Dellia. Inderdaad, Oitana heeft zijn stafavoriet naar haar vernoemd. 'Ik heb de Amerikaanse Debbie Jo zelf gezien en vond haar indrukwekkend. Het leek erop dat ze enorm gemakkelijk melk produceerde uit een gezonde uier. Onze Fantasy Debby Jo is ook zo'n koe en bovendien stamt ze uit dezelfde koefamilie.'

Uitbetaling op kwaliteit

Guido Oitana's oog viel in 1991 op het kalf Frisky HGF dat op een veiling in Frankrijk werd aangeboden. 'Ik had gehoord dat haar moeder, Snow-N Denises

Fantasy Debby Jo (Mtoto x Bellwood x Blackstar x Dellia): gezonde melk uit degelijke koefamilie

Dellia, op dat moment de beste Chief Markdochter van Amerika was. De combinatie met Blackstar had in ieder geval geleid tot een mooi kalf', beredeneert Oitana zijn succesvolle aankoop. Want de Delliafamilie stond destijds nog niet zo

in de schijnwerpers en stammoeder Dellia was zelfs nog niet in handen van Frank Regan die het koefamiliesucces ontwikkelde op zijn bedrijf Regancrest. Het kalf Frisky dat Oitana mee naar Italië nam groeide uit tot een excellente koe van 91 punten en produceerde op zesjarige leeftijd in 305 dagen 14.531 kg melk met 3,6 procent vet en 3,1 procent eiwit. Via ET kreeg Oitana vijf vrouwelijke nakomelingen van Nick, Esentation, Bellwood en Zieland Zebo. 'Toen de internationale belangstelling voor Dellia groot werd, heb ik Frisky voor een leuk bedrag naar Engeland verkocht. Ik had immers zelf al een goede aardige nakomelingen', vertelt Oitana.

In een aparte box komt de zevenjarige Fantasy Venice, de United Nickdochter van Frisky, enigzins stram overeind. 'Ze heeft haar beste tijd gehad', lijkt Oitana zich te willen verontschuldigen over de met 87 punten ingeschreven Venice. 'Maar ze heeft erg hard voor ons gewerkt. Vooral haar uierkwaliteit is uniek, ze heeft nooit mastitis gehad en dat zie je ook terug in de vererving van haar zoon Fantasy Britt.' Van Venice werd ondanks haar hoge melkproductie slechts één stier, een Rudolphzoon, ingezet. 'Ze had een te laag eiwitgehalte', en Oitana wijst

naar de eerste lijst die Venice startte op 1,10-jarige leeftijd en afsloot na 305 dagen met 12.087 kg melk met 3,2 procent vet en 3,1 procent eiwit. 'Doordat de KI-organisaties de laatste jaren zo gefocust waren op eiwit, zijn we in de Holsteinspopulatie achteruitgegaan op het gebied van vruchtbaarheid en uiergezondheid. Gelukkig komen ze daar van terug en worden stieren als Mtoto en Britt nu meer gewaardeerd.' Het Rudolphkalf uit Venice kreeg de naam Fantasy Britt Gap en bleek naast een melk- en frameverver ook nakomelingen te leveren met een uitstekende uiergezondheid. Met een omgerekende uiergezondheidsindex van 108 behoort hij bij de top van de Italiaanse stieren en promoveerde hij tot fokstier. 'In Italië worden we nauwelijks uitbetaald op vet- en eiwitpercentage maar steeds meer op melkkwaliteit', legt Oitana uit. Hij mag melk leveren met maximaal 400.000 cellen per milliliter. Voor melk met een celgetal lager dan 250.000 cellen krijgt hij een bonus van 5 euro per 1000 kg, terwijl melk met minder cellen dan 150.000 zelfs extra gewaardeerd wordt met 10 euro per 1000 kg melk. 'In de zomer en herfst valt dat vanwege de weersomstandigheden niet mee, maar een tankcelgetal beneden de 200.000 lukt over het algemeen wel.'

Fokkerij is leuk

Inmiddels breidde de Friskyfamilie zich gestaag uit op Fantasy tot 40 dieren. Oitana roemt ze om hun hoge melkgift gecombineerd met gezonde uiers en paart de familieden veelal met Italiaanse stieren als Alzi Juror Ford, Riglio Capri, Skywalker en wederom Mtoto. 'Italiaanse stieren zijn betrouwbaar getest en we weten veel van hen over de vererving van uiergezondheid.'

Oitana weet dat voeding en hygiëne bepalend zijn voor de melkkwaliteit. 'Maar fokkerij is wel heel erg leuk', en graag maakt hij nog melding van Fantasy Tequila, een dochter van The Choice of Mark Adam, die als een van de weinig Italiaanse koeien vorig jaar ingeschreven werd met 94 punten. 'Dit zijn koeien die hoog eindigen op keuringen en die ook ik graag aan jullie wil laten zien. Maar op ons bedrijf zijn het andere koeien die zorgen voor het inkomen. Misschien moeten we in Italië toch eens gaan denken aan een ander keuringssysteem.'

Jaap van der Knaap

Fantasy Holsteins fokt op uiergezondheid met Delliafamilie in Italië

Focus op uiergezondheid